

"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U. S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

VOLUME VI. — LETO VI.

CLEVELAND, O., PONDELJEK (MONDAY) FEB. 5th, 1923.

ST. (NO.) 30.

Single Copy 3c.

Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

Posamezna številka 3c.

Lausannaska konferenca se je razbila

TURKI SO ZAVRNILI ZAVEZNIŠKI KOČNI MIROVNI POSKUS.

OB RAZBITJU SO SE ZOPET POJAVILE VESTI O TAJNEM ZAVEZNIŠTVU MED TURČIJO IN SOVJETSKO RUSIJO, KI POVZROČAJO ZAVEZNIŠKIM DIPLOMATOM VELIKE SKRBI.

Lausanne, 4. feb. — Evropskim državnikom se ni posrečilo upostaviti miru na bližnjem vzhodu. Konferenca, ki je bila sklicana za ta namen, je definitivno propadla, potem ko se je brezupno poskušalo rešiti jo do zadnjega trenutka, predno je odplaval iz Lausanne vlak, na katerem se je nahajal angleški zunanji minister Curzon z angleško delegacijo.

Razbitje konference je zopet spravila na površje alarmistične vesti o taini vojaški aljanci med Turčijo in sovjetsko Rusijo. Neki odlični evropski državnik, ki je igral dokaj važno vlogo na lausannski konferenci, se je izrazil napram nekemu časnikarskemu poročevalcu pred par dnevi: "Mi stojimo pred silami, ki se jih solah ne da točno preračunati. Kdo ve, da li je mir mogoč?"

Vzpričo obstoječega ekonomskega položaja v Evropi so te neopračunljive in misteriozne sile ustvarile v diplomatskih krogih precejšen strah, kajti novsem jasno je to, da ako je Turčija zavrnila pogodbo, ki se zdi zaveznikom zmerna, da jo tudi bodočnost ne more silno skrbeti.

Se nobena politična konferenca ni nudila tako presejalno dramatičnih prizorov ob svojem zaključku kot sedanja lausannska konferenca, ki se je vlekla skoro tri mesece.

Lahko se reče, da je takorekoč vsa zavezniška diplomacija letela za Ismet pašo, načelnik turške delegacije, prizadevajoč si priravniti ga k podpisu pogodbe, toda Ismet paša se je le uljudno smehljaj in odklanjal. Dejal je "ne" vsem no vrsti, Amerikancem, Angležem, Francozom in Italijanom.

Ameriški predstavniki, poslanik Child, Jos. C. Grew in podadmiral Bristol so prišli k Ismet paški danes že na vse zgodaj zjutraj v prizadevanju, da rešijo konferenco pred razbitjem, in lord Curzon je odložil svoj odhod iz Lausanne za no ure v unanju, da se bo Ismet paša premislil, toda bilo je vse zaman.

Vzrok razbitja.

Konferenca se je razbila, ker Turki niso marali sprejeti onih točk v pogodbi, ki obravnavajo z ekonomsko bodočnostjo Turčije in pa tudi radi zavezniške zahteve, da turške sodne oblasti ne morejo samostojno soditi tujcem, ki žive v Turčiji, v slučaju kršitve turških zakonov.

Na kratko, Turki so zahtevali, da se iz pogodbe črta vse one točke, glasom katerih se jih je hotelo prisiliti k priznanju vseh pogodb in koncesij, ki jih je napravila še prejšnja carigradska turška vlada. Turki so zahtevali, da se v vsa ta vprašanja puste odprta za nadaljno študijo, in da naj bi se v slučaju potrebe poznanja glede njih zopet obnovila.

Angorska vlada ne more sprejeti gospodarskih bremen, ki jih je zapustila carigradska vlada, je dejal Ismet paša, kajti vlada v Carigradu je delila koncesije na levo in desno, brez ozira na koristi turškega naroda. Nova turška vlada v Angori je torej zahtevala pravice, da se vse tozadavne pogodbe preuredi.

Kar se tiče pravosodja za tujcemce v Turčiji, so Turki končno izrazili pripravljenost, da dovolijo tujcemskim legalnim svetovalcem preurediti turški zakonik in upravičeni bi tudi bili sprejemati pritožbe tujcemcev, da se zakone ne uveljavlja prevično, toda vztrajali so na tem, da teh legalnih svetovalcev ne sme iz-

Propadanje pravice.

KRIVO PRISEGANJE ŽE ČISTO VSAKDANJE, PRAVI SODNIK IZ TEXASA. — ŽIGOSA POVZDIGOVANJE LA-STINSKIH PRAVIC NAD PRAVICAMI ŽIVLJENJA.

Austin, Tex., 3. feb. — Pohlep želje bo brezdelnem življenju ter padanje moralne kakovosti so faktorji, ki so napravili priseganje po krivem že tako vsakdanjo reč v Zedinjenih državah, da je dosega pravice že skoro izključena.

To je izjava, ki jo je danes podal sodnik John C. Townes, ki je že petnajst let ravnatelj pravniške fakultete na teksaski državni univerzi ter uživa tudi velik sloves kot odvetnik, jurist, pisatelj in pedagog.

Sodnik Townes je tako resen v svojem prepričanju, da je navzlic svojim 70 letom odložil ravnateljstvo pravne fakultete ter da je pričel znova s poukom v šoli, želeč priti v čim ož stik z dijaki, ki so odvetniki in sodniki bodočnosti.

S poukom v šoli ter s pisanjem in predavanjem upa storiti svoj del vboju proti nevarnosti, o kateri je prepričan, da grozi ameriški mu pravosodnemu sistemu.

"Sodnijam danes skoro ni več mogoče deliti pravice," pravi sodnik Townes. Bil je čas, ko bi bili ljudje rajše zubili svoje glave kot pa, da bi po krivem pričali. Toda časi so se premenili.

"Splošno znano dejstvo je, da je brez zpričevanja prosekucija nemogoča. In kadar pričo može in žene s hladno premišljenosti po krivem prisegati, postane resnično izpričevanje nemogoče.

"Treba je precej moralnega poguma za goverjenje resnice, toda tega nam silno primankuje.

"Zelja po brezskrbnem in lahkem življenju je vzrok, da odvetniki zapuščajo etičko svojega poklica in da ne poslušajo svoje vesti. Celo splošni javnosti je danes znano, da je večina izpričevanja pred sodišči naprej pripravljena od odvetnikov, in da priče govore povečini le ono, kar jim naroče njih odvetniki.

"Ako je kdo, ki bi moral podpirati ustavno vlado, so odvetniki. Toda mesto tega so se številni odvetniki dali speljati; oni postajajo sovražniki sodnij in pravice ter se zvezujejo s sovražniki pravice.

"V naši deželi postaja mnenje, da so pravice lastništva bolj svete kot pravice življenja in varnosti za posameznika, z vsakim dnem bolj trdno. Eno z najvišjih sodišč v deželi je v neki svoji nedavni odločitvi odprto izjavilo, da je tako zakonito in da je vse v redu. To je tisti čut, zloben in uničujoč, ki ga sovražim in proti kateremu se hočem bojevati.

"Mi potrebujemo v naših sodnijah, v našem javnem in privatnem življenju več one nepokvarjenosti in poštenosti, ki sta bili neprecenljiv zaklad našega naroda pred 35 leti."

njen lord Curzon ter hotelom, kjer so stanovali turški delegat do poslednjega trenutka. V bližini obeh hotelov so se zbrale velike množice ljudi.

Znanstveniki našli bacil, ki povzroča "flu."

ZDRAVNIKI ROCKEFELLERJEVA MEDICINSKEGA INŠTITUTA SO SEDAJ NA DELU, DA NAJDEJO SREDSTVO ZA UGONOBITEV BACILA.

Schenectady, N. Y., 3. feb. — Kot izgleda, bo influenza, ki je zadnja leta zahtevala tako ogromne žrtve širom sveta, kmalu pod kontrolo zdravniške znanosti.

Dr. Simon N. Flexner, ravnatelj Rockefellerjeva inštituta za medicinsko raziskovanje je prišel na dan s presenetljivo izjavo, da se je izoliral oziroma našlo bacil, ki povzroča influenco, nakar so se znanstveniki omenjenega inštituta takoj podali na delo, da iznajdejo sredstvo za uničevanje bacila in tako zaustavijo oblast te nevarne bolezni, ki se je letos zopet pričela pojavljati v Ameriki.

Dr. Flexner daje priznanje za najbodo influenčnega bacila dr. Frideriku T. Gates in dr. Petru Ofinskiju, ki sta posvetila več let tozadavni preiskavi. Dr. Flexner pravi:

"Njiju delo je imelo za posledico, da se je našlo neki preje nepoznan zelo majen bacil, ki se nahaja v nosu in grlu bolnika tekom prvih 36 ur influenčne infekcije."

Kot zjavljata zdravnik, se ni našlo tega bacila v grlu oseb, ki so zbolele na kaki drugi bolezni in tudi ne v zdravih osebah. In ko se je s takimi bacili infektiralo zajce, so se takoj pojavili simptomi influence.

Najdha tega bacila je posebno zanimiva vzpričo dejstva, da se je "flu" zadnji čas začela zopet pojavljati, akoravno ne v tako velikem obsegu kot prejšnja leta, ko je zahtevala na milijone žrtev. Ako se znanstvenikom zdaj še posreči najti serum, ki bo uničil influenčni bacil, tedaj ni dvoma, da se bo rešilo na tisoče človeških življenj. Štastika kaže, da je od maja 1910, pa do marca, 1919 umrlo na svetu za influenco okrog 25 milijonov oseb. V 1918 je influenčna epidemija pomorila na tisoče vojakov v zavezniških in centralno-evropskih armadah.

Rockefellerjev inštitut je pričel z delom za izolacijo influenčnega bacila pred dvema leti. Kot izjavlja dr. Flexer je influenčni bacil tako majhen, da zmora iti skozi lončeno posodo, in da ga je komaj mogoče videti z drobnogledom, če se ga tisočkrat poveča.

Paterson, N. J., 3. feb. — Novi poskusi z Haroldom Lemonovicom, katerega oslepele oko je dr. Morgan nadomestil s prašičjim, izkazujejo, da operacija ni bila uspešna in da mladenič ne bo povrnila vida. Mladenič je bil danes celo manj zmožen razločevati med temo in svetlobo kot pred tednom dni. Obveze se bo odstranilo o dečkovih očeh čez 10 dni. Lemonovic, ki je star 17 let, je izgubil pogled pri igranju z raketami.

PRAŠIČJE OKO NE BO POVRNILO VIDA.

Delavska vlada.

SENATOR BROOKHART PRAVI, DA SE BODO FARMERSKE, DELAVSKE IN VSE DRUGE PRODUCIRAJOČE SKUPINE ZEDINILE PROTI KAPITALU.

Washington, D. C. (Federated Press.) — Tekom zadnjih ur debate v zvezi z Leprout-Andersonovo predlogo za posojila farmerjem je prišlo med pennsylvanskim senatorjem Reom in senatorjem Brookhartom iz Iowe do debate, ki bi bila farmerje iz zapada gotovo izvrstno zabavala.

V poskusu, da v predlogo spravi vsaj nekaj dobrega je Brookhart predlagal sprejem oddatka, ki dajal farmerjem pravico organizovati farmerske združene banke, ki bi imele protekcijo zvezne vlade. Kot je predloga sedaj, je dejal Brookhart, se farmerjem ne daje farmerjem kredita za \$60,000,000, kajti farmerji bodo morali plačati nazaj vsak cent, medtem ko predloga za podporo parobrodnim interesom določa \$700,000,000, od katere svote ne bodo parobrodni lastniki plačali vladi nikdar nič centa.

Ob izjavi se je dvignil Reed ter dejal: "Senator iz Iowe zelo čisto omenja farmerski blok. Jaz prihajam iz države, ker so poljedelski interesi precejšni, toda nikdar se me še ni povabilo k temu bloku. Bil bi senatorju iz Iowe zelo hvaležen, če bi me razsvetlil o tem farmerskem bloku in mi povedal, česa želi."

"Jaz bom na to odgovoril" je odvrnil senator Brookhart, da bi najbolje storil, tedaj bo Pennsylvanija zastopana v tej zbornici nekega dne še po kom drugem, poleg njega, kajti farmerski blok je resno na delu in ima tudi v Pennsylvaniji dosti pripadnikov.

"Jaz pripadam k bloku bivših vojakov," je nadaljeval Brookhart, "in ta blok, skupno z delavskim, farmerskim in meterinskim, tvori poglavitve bloke te dežele. Jaz sem mnenja, da je teh blokov dovolj, da dovolijo večino svojih zastopnikov v senat in poslansko zbornico in to bodo tudi napravili v bližnji bodočnosti."

"Ako senator iz Iowe misli reči, da se bo kongres razdelilo v stanovske skupine," je odvrnil Reed, "ki bodo dolžne zvestobo osebam gotovega poklica, tedaj upam, da ne bo nikdar prišel dan, ko bi senat postal svet takega opisa. S tem se je poskušilo v Rusiji in prišel je polom, ki je neozgiben z vsakim takim poskusom. Tudi Nepripravnost Iga v North Dakoti je napravila tak poskus."

"Edini nasprotniki mojega amendmenta k predlogi so oni, ki pripadajo k Nepripravnosti Igi Wall Streeta," je odvrnil senator Brookhart. "Farmerji bi ga radi imeli."

Ker ni hotel na policajevu povelje ustaviti svojega avtomobila ter je mesto tega še hitreje pognal, se bo moral danes zagovarjati pred sodnikom Wilson Redinger iz 1621 E. 85. St. Redingerju je velel policist Klussen na E. 24. St. in Euclid Ave., naj počaka, ko pa ni hotel, se je podal za njim ter ga dohitel.

FRANCOZI NASTOPAJO Z BAJONETI PROTI PREBIVALCEM RUHRA.

NEMCI ZANIKUJEJO VESTI, DA SO PRIPRAVLJENI NA PODOAJO. — LLOYD GEORGE PROTI ODPKVICU ANGLEŠKIH ČET OB RENI.

Coblentz, 3. feb. — Francoske čete so danes grozile z bajoneti ter so danes opoldne nastopili s puškinimi kopiti proti množici, broječi 3,000 oseb, ki je prišla protestirati pred poslopjem visoke renske komisije proti deportacijam nemških uradnikov.

Nemški otrok ubit.

Duisburg, Nemčija, 4. feb. — Danes je bila po nesreči ustreljena iz francoske puške neka mala nemška deklica, neka druga pa ranjena. Nesreča se je pripetila, ko je neki francoski korporal po stopnicah, vodeče na neki most, padel, pri čemur je puška padla z njegove rame in se sprožila. General Degoutte je staršem otrok poslal izraz svojega obžalovanja. Okupacijske oblasti so prevzele tudi vodstvo pogreba ubite deklice ter bodo skrbeli za njeno družino. Korporala je nesreča tako razburila, da je poskušil izvršiti samomor.

Nemci zanikujejo vesti o kapitulaciji.

Berlin, 3. feb. — Nemške oblasti so noči zavrnili trditve francoskih okupacijskih oblasti, da se je nemška rezistenca v Ruhru pričela podajati in da se je nota, ki jo je poslala Nemčija pretekli petek reparacijski komisiji, nenačno tolačiči.

Francoski listi so zadnje dni prinesli vesti, da so Nemci priznali, da nemški pozum pada in da je nota na reparacijsko komisijo znamenje popolne podaje.

Nemške oblasti so nad tozadavnim pisanjem zelo razburjene, da se je podalo formalno izjavo, zanikajoč trditve Francozov, da nečejo imeti s Francijo nikakega opravka, dokler ne izpraznijo Ruhra.

Resnica je, da vesti iz zapadne nemške meje prav nič ne kažejo, da je pasivna rezistenca Nemcev koščana. Sic je res, da se je železničarjem naročilo, da vzdrijo promet med mesti okupiranega ozemlja, toda ta promet je potreben za oskrbo živeča za civilno prebivalstvo nemških mest.

Geslo nemške vlade za prebivalstvo ob Reni je: "Stojte trdno celo proti francoskim bajonetom."

Lloyd George proti odkpicu čet

London, 3. feb. Bivši angleški premier Lloyd George, ki je navzlic svoji umaknitvi iz aktivnega političnega vrveža, ena izmed odličnih državnih osebnosti, je noči dospel v London iz Španije z naslednjim mnenjem o mednarodnem položaju:

Angleške čete ob Reni se ne smejo odkpicati domov. Francozi so z okupacijo Ruhra ustvarili velike neprilike v bodočnosti za ves svet. Ameriški pogoj za poravnava angleškega dolga so zelo trdi in bi se bilo dobilo boljše, če bi se malo počakalo.

Lloyd George se je mudil na Španskem od novembra, in si je tanjaka jako utrdil svoje zdravje. Izjavil je danes, da pričakuje koncem letošnjega leta priti na obisk v Zedinjene države. Da njegove popularnosti še ni konec, je dokaz, da se je zbrala velika množica ljudi in ga pozdravila. Ko je na Laddington postaji stopil z vlaka.

Novo streljanje na Nemce?

Berlin, 4. feb. — Glasom nepotrjenih brozjavnih poročil iz Ingelheima so francoske čete tamkaj ustrelile na skupino nemških

železničarjev ter jih devet ubile. Primerila se je kolizija dveh vlakov, k sta bila natovorjena s koksom. Francoske čete, pod katerih nadzorstvom se je nahajal vlak, so ustrelile na železničarje v prepričanju, da se je kolizija primerila namenoma. Koks je bil namenjen za francoske topilnice v Lorraine.

Nemški strojevodje riskirajo življenje.

Berlin, 3. feb. — Danes je več nemških strojevodij riskiralo svojega življenja, ko so pripeljali s premogom otovorjene vlake skozi francosko črto v neokupirano ozemlje. Količina premoga, ki se ga je vhitopilo na ta način preko ruhrske meje, je neznatna, toda francoske oblasti podrobno o dogodki skrbno varujejo.

Dr. Grant vztraja.

NE ODSTOPI OD IZJAV, KI SO POVZROČILE SPOR S CERKVENIMI OBLASTMI.

New York, 4. feb. — Dr. Percy S. Grant se je danes ponovno postavil na branik svojih načel in svojega verskega liberalizma, ki je izjavljal tako veliko razburjenje v višjih krogih protestantske episkopalne cerkve. Dr. Grant sicer danes v svoji pridigi ni nikdar direktno imenoval škofa Manninga, toda njegovo govorjenje je bilo vseeno polno izzivanja in celo zasmehovanja.

Dr. Grant je z najbolj indirektnimi besedami, toda nadvse učinkovito obdelal prvem vprašanje brezmadnega spočetja Marije, okrog katerega se suče prav za prav ves spor.

"V starodavnih casih," je dejal dr. Grant, "je obstojala vera, da so sploh duhovi očetje vseh otrok. To vero so zavrgli vsi inteligentni ljudje, izvzemši en poseben slučaj."

V drugem delu pridige je dr. Grant dejal: "Jaz nisem postal duhoven, da (Dalje na 4. str.)"

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-YUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier 1 year \$5.50, 6 mo. \$3.00, 3 mo. \$2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail..... 1 year \$6.00, 6 mo. \$3.50, 3 mo. \$2.00.
United States 1 year \$4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. \$2.00
Europe and Canada 1 year \$7.50, 6 mo. \$4.50
POSAMEZNA STEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnie in izdaje za
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE.

CLEVELAND, O., PONDELJEK (MONDAY) FEB. 5th, 1923.

Princeton 551 Randolph 5811

PREMESTITEV TURŠKE PRESTOLICE.

Angorska narodna skupščina je sklenila, da neha biti Carigrad prestolice Turčije ter da ga v tej vlogi zamenja Angora. Zastopniki tujih držav se bodo pozvali, da premeste svoj sedež iz Carigrada v Angoro.

Še pred svetovno vojno so nemški vodilni činitelji prigovarjali Turčiji, naj prenese svoje težišče iz Evrope v Azijo. V Berlinu so tudi zastopali tezo, da je Turčiji posest notranjih balkanskih držav bolj v škodo tako nasprotni zmogovitim balkanskim zavzemnikom kakor n. pr. na Dunaju. Izgubo balkanskih dežel l. 1912.—1913. so smatrali kot ozdravljeno, kajti da teh pretežno neturških, slovanskih ter grških krščanskih predelov, ki so manifestirali tako trdovratno upornost napram turški vladi nikakor ne bi bilo mogoče trajno držati, o tem v Berlinu, kjer so vendar pravilneje ocenjevali silo nacionalne ideje, niso bili v dvomu. Nemci so tudi svetovali, naj Turki prenese svojo prestolico proč od Carigrada, ki je tako izpostavljen internacionalnim vplivom, kam v notranjost Male Azije, kjer naj se na temelju čisto turškega nacionalizma restavrira Turčija in preobrazi v moderno narodno državo.

Danes Turki izvršujejo ta načrt. Ne mislijo sicer resignirati na svojo pozicijo ob ožinah; borba za vzhodno Trakijo je celo pokazala, kako trdovratno se mislijo držati ob Carigradu in Dardanelah. Toda Turki mislijo nadaljevati delo notranje obnove svoje tako temeljito zmanjšane države, zato se hočejo tudi v bodoče otresti kvarnih vplivov carigradskega vele mesta, kjer se s toliko strani, noternih in vnanjih, plečeje intrige v sleherni državni zadevi. Kakor je Angora izvedla regeneracijo premagane Turčije, tako naj vodi delo preporoda še nadalje, le na lastno narodovo moč oprta.

Morda Turki ne mislijo le na notranjo obnovo svoje države, morda mislijo tudi na zopetno zbiranje razkosane Turčije. Doslej je bilo opazovati le revandiciranje onih omejenih predelov, v katerih tvorijo Turki vsaj del prebivalstva. Tak n. pr. so dosegli od Francozov odstoj Kilikije in severnega pasu Sirije, od Rusov zapadni del Armenije, Grkom so zopet vzeli zapadno anatolsko obrežje, od Avgležev pa zahtevajo mosulsko ozemlje v severni Mezopotamiji. Do tu se, če ne v polni meri, pa vsaj deloma, lahko sklicujejo na narodnostno načelo, preko tega pa bi jih mogel voditi le konfesionalni princip. Ako ostane

Turčija v narodnem okviru, je zelo mogoče, da bodo mogli izvesti moderniziranje države in ustaljenje državnih mej.

Za balkansko državo je gotovo zelo pomirljivo, da se koncentrira Turčija na Azijo, in da zavestno položi težišče svoje države na anatolski turški narod. S tem se hote ali nehote odreče aspiracijam, igrati kako vlogo v politiki balkanskega polotoka. Angori bo vsekakor Balkan bolj oddalen nego bi bil Carigradu; eventualne ekspanzivne težnje se bodo od tam obračale proti arabskemu jugu, ne pa proti zapadu. Sicer Jugoslavija ni direktni sosed Turčiji in tudi sicer nima ravno strahu pred državo, ki ima na vsem svojem sedanjem teritoriju okroglo 12 milijonov prebivalstva, toda jugoslovanski muslimani se bodo tem preje vživeli v nove razmere, čim dalje bo do Angore. In v balkanski politiki se potrebuje čim manj vnanjih intrigantov.

V Združenih državah je še mnogo neobdelovane zemlje.

Skoraj en biljon akrov, torej malone polovica površine kontinentalnih Združenih Držav, obstoja iz ledine — neobdelovane zemlje. Štirideset milijonov akrov izmed te ogromne ledinaste površine je popolna puščava, drugi del so presurovi za poljedelstvo in nekaj te površine je pokrito z nerodovitno travo. Ostanek te neobdelovane površine je večinoma sposoben za kako vrsto poljedelstva. Od neobdelovane orolne zemlje skoraj 270 milijonov akrov se gozdov, rovt, zemlje, ki potrebuje osuševanja ali pa namakanja, in drugih neobdelanih zemljišč. Skoraj 500 milijonov akrov se nahaja v zapadnih polpuščavah in je primernih le za pašo. Ne manjka pa primernih zemljišč za onega, ki bi hotel orati ledino in razviti farmo.

V jaki zanimivi brošurici (Farmers' Bulletin No 1271), ki jo je izdal U. S. Department of Agriculture, se navaja kje in kako zemlja je še na razpolago za onega, ki namerava obdelovati jo v farmo, in kake okoliščine, prednosti in težkoče so s tem splošne. Povsod je najti polno ljudi, ki so zgubili mnogo denarja in časa v poskusu, da bi se naselili v kraju, kateremu se niso mogli prilagoditi. Tudi med našimi ljudmi imamo veliko takih slučajev. Namen brošurice je, da se morebitnemu naselniku pomaga, da bi se izognil takim pomotam.

Dasi brošurica polaga največjo važnost na še neobdelovano zemljo, ni njen namen, da bi odvrnala pozornost od nakupovanja zemljišč v že razvitih pokrajinah. Farmer, ki hoče kupiti razvita polja, bo vedno našel prilike

za razpečavanje svojih pridelkov, in lažje je njemu izbrati farmo, kot farmerju, ki hoče orati se neposkušeno ledino.

Ledina ob kraju obdelovanega ozemlja stane veliko manj kot zemlja iste kakovosti v razviti pokrajini; v premaganju divje narave je neki element pustolovstva in svobode, ki prija mnogim osebam. Na drugi strani je riziko dostikrat velik; treba dostikrat tri do štiri let, dokler se obdelovanje izplača, in nekje treba živeti daleč od vsakega komforta človeškega sožitja.

Ako pa človek kupi že razvito farmo, utegne že iz cene soditi, koliko sme iz nje pričakovati. Potrebiščine so že na mestu, razpečavanje pridelkov je že ustanovljeno, prosvetne in druge ustanove so v bližini, farma je že v obratu, in že po prvi zetvi, farmer lahko pričakuje dohodek na vloženem denarju.

Človek ki nima veliko denarja za nakup farme, ima na izbiro, ali da kupi malo poljedelsko skupino v neki pokrajini, morda povečano z njegovimi vzetimi vlogami, ali da nabavi večjo skupino v bližini, ali pa se prilagodi v bližini pionirskega življenja in da mu bo treba čakati dolgo, predno mu investirani kapital postane dobičkonosen.

Naš narod v Ameriki je večinoma prišel iz kmetij, in je naravno, da bi mnogi radi šli na farmo. In kdo bi ne dal prednost življenju na farmi pred življenjem v tovarnih in rudnikih? Mnogi izmed nas so tudi uspeli kot farmerji. Dosti pa jih je tudi, ki so se, radi nepoznavanja prilik ali ker se niso obrnili na pravo mesto za nasvet, spustili v vratolomna poljedelska podjetja, za katera niso imeli ni organizacije, ni priprav, ni zadostnega kapitala.

V prihodnjih člankih bomo radi tega razpravljali o nakupovanju nerazvitega zemljišča, primernega za farmerje, toliko v kolikor se tuča javnega zemljišča, kolikor tudi zemljišč, ki jih ponujajo na prodaj razne takozvane kolonizacijske družbe.

Ruhrsko ozemlje.

Nahajamo se morda neposredno pred izvršitvijo sankcij, pred zasedbo Ruhrskega ozemlja s strani Francozov. Da je v Berlinu vzpričo radikalnega postopanja Francije nastala panika, je razumljivo, ako si predočimo velikansko ulogo Ruhrskega ozemlja za nemško narodno gospodarstvo.

Ruhrsko ozemlje ima svoje ime po reki Ruhr, ki teče po sredi tega rudarsko in industrijsko tako odličnega predela. Sicer pa uprava tega mena ne pozna, kajti imenovano ozemlje pripada deloma provinci Westfalen, deloma provinci Porenski (Rhein-provinc), ki sta obe del Prusije.

Ruhrsko ozemlje je eden prvih rudarskih in industrijskih predelov v vsej Evropi, da na vsem svetu, v Nemčiji sami pa se go-spodarsko ne more z njim primerjati noben drug koš države. Ilustriramo naj to s par številkami. L. 1913 se je izkopalo v vsej Nemčiji 190 milijonov ton črnega premoga, od tega v Ruhrskem predelu 114.5 mil. ton ali 60 odstotkov. Vrednost te navedbe pa se še bistveno poveča, ako pomislimo, da je Nemčija izgubila od svojega premogovnega ozemlja lotarinski in saarski predel, skupaj 16 mil. ton, in pa veliko večino gornjesleskega okrožja, ki je 344 mil. ton. Poleg ruhrskega premoga je ostalo sedaj Nemčiji le 25.1 mil. ton v ostali državi. Produkcija se je seveda med vojno in po nji kakor vsod zmanjšala, kar pa razmerja ne spremeni. Nad 83 odst. črnega premoga dobiva danes nemška industrija z Poruhrja. Slično je z železno rudo. Leta 1913 je produciralo Poruhrje 43 odst. celokupne množine sirovega železa, kar pa je še tehtaše, ako vzamemo v poštev, da je Nemčija izgubila od ostalih 57 odstotkov okrog 20 odst. v Lotaringiji, 13 odst. luksemburške provenience, 7 odst. v Saarski kotlini in 4 odst. v gornji Slezijski skupaj nad 44 odst.

Ako preidemo na industrijo, vidimo isto razmerje: 53 odst. sirovega jekla v Nemčiji je proizvajalo Poruhrje, od ostalih 47 odst. je izgubljenih nad 37 odst. Vsa železna industrija je tedaj

sedaj koncentrirana v ogroženem ozemlju ob Ruhr, več nego polovica vseh železnih fabrikatov celokupne nemške železne in kovinske industrije prihaja iz Poruhrja.

Kaj tedaj pomeni izvršitev sankcij za nemško gospodarstvo, nam postane ob teh številkah precej jasno.

Glavni kraji, k se menujejo te dni in ki pridejo za okupacijo v prvi vrsti v poštev, so seveda središča rudarskega in zlasti industrijskega življenja. V prvi vrsti je Duesseldorf, ki leži ob Renu in je zelo važna ter živahna luka za rečni promet. Ima že 400.000 prebivalcev ter se odlikuje po evotoči železni in kemični industriji; svetovni sloves si je pridobil s svojo slikarsko akademijo in iz izdolonjem barv. Essen je istotako dosegel svetovni sloves, toda po drugačni zaslugi: Kruppove orožarne sa postale največje moralne tovarne na svetu, sedaj pa so največja izdelovalnica jeklarskih izdelkov in najrazličnejši malih in največjih strojev. Essen ima tudi že 438.000 prebivalcev. Bochum je istotako železoindustrijsko središče a je s 143.000 prebivalci precej manjši. Obe mesti ležita nekako sredi Poruhrja blizu reke same, ki je tudi potom kanalizacije prirejena za plovni tovorni promet. Velik je še Dortmund s 296.000 preb. Dvojno mesto Elberfeld-Barmen s 315.000 preb. pa je pretežno zaposleno s tekstilno industrijo. Poleg navedenih mest pa je še cela vrsta mest in velikih krajev, ki štejejo po mnogo desetisočev ljudi, mnogo čez 100.000. Za vzdrževanje miru in reda v tako velikih središčih bo treba vsekakor dokaj močnih posadk.

Napoleon in Jugoslavija

V nedeljo 7. januarja se je po leg. oficijalnih zastopnikov zbral dokaj občinstva v slavnostni dvorani ljubljanskega vseučilišča, dr. bi prisostvovali predavarnju, sorbonskega profesorja slavista, go-spoda Emila Haumanta, ki je že kot osemindesetletnik prepoštoval našo sedanjo kraljevino. Da našnji naš gost, ki se vrača na zapad iz Beograda preko Zagreba, je drugi najstarejši zastopnik slovenskih študijev med Francozi, torej takoj za 80-letnjim Louisom Legerjem.

G. Otón Županič, prvosestnik francosko-slovenske organizacije v beli prestolici, je otvoril dopoldanico, pozdravil odličnega uč-

njaka ter omenil zasluge, ki jih je pridobil ta naš prijatelj sobito med svetovnim pokoljem, ko je z besedo in s pismom skor tudi z osebnim vplivom razvzdudil pozornost zapadne javnosti na jugoslovanske težnje in znal izzvati dejansko pomoč v sli.

Zahvalivši se za sprejem je govornik poudarjal, da je preprosto popotnik, ki prihaja neslužbeno da bi se na licu mesta počutil naših prilik in neprilikah, prijetno zaokroženem sestavku je gibal zlasti okoli dvomljivosti: če je, li Napoleonov in francoski vpliv na Ilirijo samo slučajen? Da je namreč Francozi okupacija naših dežel več manj vzbudila narodno zavest utrdila narodno stremjenje, tem so si vsi Južni Slovani edino Predavatelj je spremeljal pri-dni razvoj mladega Bonaparte-kategora je od nekdanj vplekel v svet, sedaj pa so največja izdelovalnica jeklarskih izdelkov in najrazličnejši malih in največjih strojev. Essen ima tudi že 438.000 prebivalcev. Bochum je istotako železoindustrijsko središče a je s 143.000 prebivalci precej manjši. Obe mesti ležita nekako sredi Poruhrja blizu reke same, ki je tudi potom kanalizacije prirejena za plovni tovorni promet. Velik je še Dortmund s 296.000 preb. Dvojno mesto Elberfeld-Barmen s 315.000 preb. pa je pretežno zaposleno s tekstilno industrijo. Poleg navedenih mest pa je še cela vrsta mest in velikih krajev, ki štejejo po mnogo desetisočev ljudi, mnogo čez 100.000. Za vzdrževanje miru in reda v tako velikih središčih bo treba vsekakor dokaj močnih posadk.

Realistično pa je postalo njegovo zanimanje, ko se je bitki pri Slavkoveu sklenil poski mir. Ker je Anglija gospostvala na morju, je hotel cesar poletno odpreti Franciji pot v-tent po suhem, po Dalmaciji in v leto 1809 osvojil pokrajine. Med vojaško-politič-ni razlogi je bil tudi ta, da kazalo prehiteti Rusijo, kjer brstela misel na združenje njenih provinc in Črne gore in državo. Razen tega Napoleon ni nič zaupal avstro-francozvezi. Sicer pa mu je Karla IV. v neki poslanici rekel, da vsi jugoslovenski rodovi plemena, dočim so Ogrji njih protiniki ter oporniki Avstrije, je bil hrzkone misli Korščan, je bil kaj nagel pri svojih pogledih, kakor ga označuje tale stihodota: Ko Napoleon zajahala, prično delati most; ko jaše, mora biti dodelan. V popreji razcepjenih de- je zavlada enotnost. Udele-

(Dalje na 4. str.)

KARL MAY:
WINNETOU
RDEČI GENTLEMAN

Zatem gleda nekaj časa po luknjah, obrača železo na vse strani in ga pomerja na zadnji strani cevi, katero je bil pravkar odložil. Konečno pravi:
"Da, skrivnost je; a jaz vam jo vendar zaupam, ker mislim, da znate molčati, dasi ste v mojih očeh greenhorn — kot bi bil vlit; zato vam hočem povedati, kaj bode. Iz tega bode puška repetirka na petindvajset strellov."
"Nemogoče!"
"Držite jezik za zobmi! Nisem tak tepec, da bi izvrševal nekaj nemogočega."
"Saj morate vendar imeti šrambice za petindvajset strellov!"
"Te tudi imam!"
"Pa bodo velike in nepripravne ter bodo samo ovirale."
"Samo jedna šrambica; ne bode ovirala prav nič. To železo je šrambica."
"Hm! Jaz ne razumem prav za prav vaše obrti; kako bode pa s toploto? Ali ne bode cev prevroča?"
"Kaj še. Snov in ravnanje s cevjo so moja skrivnost. Sploh pa — ali je vedno potrebno vseh petindvajset strellov po vrsti izstreliti?"
"Težko."
"Torej iz tega železa bode kroglica, ktera se bode vrtila; — petindvajset lukenj pa bode za jednako število patron. Pri vsakem strelu se obrne kroglica ta-

ko, da pride prihodnja patrona v cev. Dolgo število let sem premišljeval; a ni se mi hotelo posrečiti; sedaj pa, kakor kaže, bode vendar nekaj. Sicer pa sem kot dober puškar na glasu, a postanem še slaven, zelo slaven, in bodem zaslužil veliko, zelo veliko denarja."
"In slabo, vest zraven!"
On me opazuje nekaj časa ves prevzet; nato pa vpraša:
"Slabo vest? Na kak način?"
"Ali mislite, da morilec živj brez slabe vesti?"
"Zounds! Hočete li morda reči, da sem morilec?"
"Zdaj še ne."
"Ali da postanem morilec?"
Da, kajti pomagati pri umoru je prav tako hudo, kot moriti."
"Naj vas vrag odnese. Jaz se bodem varoval pomagati pri umoru."
"Ne pri jednem, ne pri več."
"Kakko? Jaz vas ne razumem."
"Če vi izgotovite puško na petindvajset strellov in jo izročite kakemu lopovu, začelo se bode v prirajah, pragozdih in gorskih votlinah pravo klanje; streljalo se bode uboge Indijance kot capote in v nekaj letih ne bode nobenega več. Ali prevzamete to na svojo vest?"
On me srepo pogleda, a nič ne odgovori.
"In če bode zasnel vsakdo to nevarno puško dobiti za denar, bodele jih gotovo v kratkem prodali na tisoče, a iztrebljeni bodo bivoli in vsa divjadina, ktera služi Indijancem za hrano. Dobilo se bode stotine pustolovcev, kteri bodo šli obročeni v vašo puško na zapad. Človeška in živalska kri bode tekla v potokih; v kratkem bode ta in ona stran Skalnega gorovja oropana vsacega živega bitja."
"s Death!" vzklikne. "Ali ste res prišli šele iz

Nemčije?"
"Da."
"In niste bili še nikdar prej tukaj?"
"Ne."
"V divjem zapadu tudi ne."
"Ne."
"Torej popolen greenhorn. In vendar ima ta greenhorn toliko besedij, kot bi bil praed vseh Indijancev in kot bi živel tukaj že pred tisoč leti. Človeče, ne domišljaj si, da ti mene uči. Tudi če bi bilo tako, kot pravite, bi mi, nikdar ne prišlo na misel, ustanavljati celo tovarno za puške. Jaz sem rad sem, pa tako tudi ostanem; ne čutim prav nobenega veselja, ubijati se z delavci."
"Vendar pa zamorete svojo iznajdbo patentovati in potem prodati. Na ta način si pridobite denarja."
"Le potpitate, Sir! Do sedaj sem še vedno imel, kar sem rabil, pa mislim, da bodem za naprej brez-patenta preskrbelj z vsem potrebnim. Zdaj je pa najboljše, da se peberete lepo domov. Nimam prav nobenega veselja poslušati petje ptica, kteri se šele tci odpirati kljun."
Meni ni nič na misel prišlo, da bi mu zameril te trde besede; on je bil že tako; poznal sem ga dobro in sem tudi vedel, kako misli. Imel me je rad in bil sem trdno prepričan, da bi me podpiral, kjer bi mogel. Dam mu desnico, ktero mi krepko stisne, in odidem.
Gotovo nisem slutil, kako važen je bil ta večer zame; kdo, bi si mogel misliti, da bode kdaj ta težka puška za medvede, ktere je imenoval Henry star Gun in pa še ne dodelana Henryjeva repetirka igrala v mojem življenju tako važno ulogo. Veselil sem se drugega jutra, kajti jaz sem že dostikrat in dobro streljal ter bil popolnoma prepričan, da bodem skušnjo pred mojim stari, čudnim prijateljem dobro prestal.
Zjutraj sem prišel točno ob 6. uri k njemu On

me je že čakal, dal mi roko in rekel z ironičnim hlaajem na ustnih:
"Welcome, Sir! Kako delate zmagonosno?"
Ali res mislite, da zadenete steno, o kteri sem včeraj pravil?"
"Upam vsaj."
"Well, bodemo takoj vrdeli; jaz vzamem lažji puško, vi pa nesite puško za medvede; medu namreč ne da vlačiti takega bremena."
Obesi si lahko dvocevko čez ramena, jaz pa mem "stari gun", kterege ni hotel en nesti. Ko pa va na strelišče, nabaše obe puški in izstrelili svojo dvocevko. Nato pride puška za medvede na Ker je nisem poznal tako dobro, sem zadel s strelom baš rob črne zaznamovanega cilja; strel je bil že boljši; s tretjem pa sem zadel malo no v sredino, a vsi poznejši strel se šli skozi tretjega strela. Henryjevo začudenje je rastlo od la do strela; ko sem poskušal še na dvocevki z kilit uspehom, zaklicale je:
"Ali ste s hudičem v zvezi, Sir, ali ste pa Westmen. Še nobenega greenhorna nisem videl, tako streljal."
"S hudičem nimam nič opravka, Mr. Henry odvruil smejoč. Od take zveze ne maram sploh sar vedeti."
"Potem je pa vaša naloga, da, vaša dolžnost, postanete westman, Ali nimate nič veselja za to?"
"Zakaj ne!"
"Well, hočemo videti, kaj se sploh da medu iz greenhorna. Jahati znate tudi?"
"Za silo."
"Za silo? Hm! Torej ne tako dobro kot strelja?"
"Pshaw! Kaj pa je jahanje! Skočiti v sedlo in težje, kadar sem v sedlu, me pač ne spravi noben raz sebe."
(Dalje prihodnjije.)

Josip Kostanjevec.

VID DOBRIN.

"Uh, res je, prav praviš. Toda pravijo, da bode težko kaj iz njega."
"Kar je, pa je! Meni se sicer smili, pa dober človek je bil!"
"Sam vrag vedi, da je ona morala prav tisti dan poklicati Milana k sebi. Ali ni mogla sama stopiti v prodajalnico ter si tam ogledati vzorce? Cemu jih je moral donesti ravno ta cepc!"
"Ujubi moj, usoda!"
Diurnist je zazeval, da se mu je videla skrbasta gornja čeljust, ter zevajoč vprašal: "Toda, povem ti še enkrat, kako je vse to bilo, skoro sem že pozabil!"
"Kako? Saj veš, na Dobrina sem imel vedno neko piko, ker me je v prejšnjih časih tako prežiral in tudi pozneje toliko, da mi je odzdravil. Kaj takega ne more prenašati moja narava. Uh, kako bi jim hotel pokazati takoj kaj moči! — Vsakokrat, ko sem srečal Dobrina, me je pogrelo v prsih, in vedno sem želel, da bi vendar enkrat izginil iz Dolgevasi. A tedaj sva bila nekdanji skupaj z Milanom Vejačem. Ravno je bil pred nekoliko dnevij prvič od vojaških vaj, kamor je bil prvič pokličen kot rezervni častnik. Sam vrag vedi, kako so mogli takega cepca napraviti za poročnika! Bil je tisti dan silno melanholičen in vzdihoval venomer. Sedela sva v gostilnici, in on je bil, kakor bi izlival na apno, in

je to vse tako hitro minilo, zakaj sem se prentro zbudil? Njegovo oko je pri tem pripovedovanju čudno zarelo; bil je ves kakor preroben, in njegov dolgotrajen obraz je bil videti v tem niču celo duhovit. Ah, to se ti je samo sanjalo, kaj ne, prijatelj? sem ga vprašal jaz. A on je odgovoril: 'Da, samo sanjalo, a take sanje so tudi — nebesa, vsaj za hipec!' — Pri tem njegovem pripovedovanju mi je pa šinila v glavo misel: kaj, ko bi se Dobrinu sporočilo, da ga žena vara z Milanom. Eh, to bi bila šala in zraven morda tudi — maščevanje. In ta misel me ni hotela zapustiti, in prišel sem bil k tebi, kjer sva oni usodni dan napravila dotični še usodnejši listek. In že ko je imel Dobrin listek v roki, je usoda nalašč hotela, da je zvečer našel pri ženi Milana. Ali ni bila tako krivda dokazana? A ona je bila samo pri Vejaču naročila, naj ji pošljejo na pogled vzorce modnega blaga. In tedaj se je ponužil Milan sam, da jih donese tja. Kdo je bil tisti dan srečnejši od Milana! Videl sem ga, ko je ravno prihajal od nje. Zadovoljnejšega si ne moreš misliti velikojedca, ko vidi pred seboj rumeno pečenege purana s kislo in sladko solato."
"Čez dolgo se je ustavljal pred posteljo, potegnil izpod nje podolgovato škatljo, pobrisal z brisačo nakopičeni prah na njenem pokrovu, obrnil jo nekolikokrat v rokah, da bi se prepričal, ali bode še za rabo, a nato jo je postavil na mizo."
Kakor bi ga bilo utrudilo to delo, je nato nekoliko postal, naslonil komolca na konec mize ter stmel predse. Zdravilsi se, je potegnil z desnico preko oči, prijel srajco ter jo položil v škatljo na dno, počasi in svečano. Nato je zavil ovratnike, manšete, kravato in rokavice v mehke rdeč papir, prijel in pregnil hlače in telovnik ter potisnil vse na vrh srajce. Največ si je dal igraviti s frakom, ki se mu ni hotel zviti dovoljno. Poskusil je z njim na najraznovrstnejše načine, a šele čez dolgo se mu je posrečilo, za silo. Skrbno ga je gladi, pokladaje ga vrh druge obleke.
"Še ni dobro dokončal tega svojega dela, ko nekdo potrka."
"Ah, ali si že tukaj?" vzklikne adjunkt, ko je vstopil prišlec.
"Dragi moj, jaz sem vedno točen, saj me poznaš!... Zdej je štiri. Ob šestih gre vlak, nimava torej Bog vedi koliko časa. — Ali, moj Bog, kakšna vročina! Kaj te je vrag obsedel, da se ženiš ob takim času!? Tff..."
In prihal in sopol je došlec, advokatuški koncipijent dr. Božidar Penko, kakor tovrni vlak. Odšel si je ovratnik, da se je pokazal debeli, nekoliko nizki njegov vrat, in vrgel se je na divan, da je zaškripal pod njim. Desno nogo je zlegnil po divanu, a leva mu je visela sključena navzdol.
"Ah krasno!" je zopet izpregovoril zevaje. "Tako bi človek ležal vsako popoldne tja do večera. Potem pa bi v hladu stopical za onimi drobnimi goskami trškimi, ki se navadno izprehajajo proti kolodvoru. Ah, med njimi je vendar še katera, da bi jo človek pogledal z veseljem! — Oh, da bi bil kapitalist, rentier, ali pa tudi kmet s petsto tisočaki! — Tako pa sedim v taki vročini v oni — toda pustimo to!"
"Tako, to bi bilo končano," je dejal adjunkt počasi in skoro slovesno, ko je ležala škatlja novernana pred njim.
"A propos! Pozabil sem bil skoro tebe v svoji sreči," se zasmije koncipijent.
"Ta ga pa skoro ni poslušal. Malomarno si je vil cigareto ter jo potem potisnil v drobno, svetlo cev iz morske pene. Vtaknil jo je z dvema prstoma med ustnice ter prižgal.
Stopil je k omari ter potegnil iz nje dolgo in ozko buteljko. Postavil je na mizo dve podolgovati, svetlozeleni kupici, odmašil buteljko in nalil.

Začetek ali konec?

(Konec.)

Peneča se tekočina je zašumela v čašah, zaškrtila se, zaduhala.
"Ah!" je vzkliknil koncipijent.
"Vidiš, kako je skrbna prihodnja moja! Šest takih mi je poslala k rojstnemu dnevju, ki je bil predvčerajšnjim," je razjasnjeval adjunkt ter leno omahnil v bližnji naslonjač.
"O, kakšna požornost!" je vzkliknil koncipijent.
Trčila sta.
Koncipijent se je polagoma sklonil kvišku, držal kupico med palcem in kazalcem, odpril ustnice, ki so mu željno vztrepetale, nagnil nanje penečo čašo, prav počasi, in srkal je skrbno in z vidno slastjo kapljo za kapljo.
Ko je odložil kozarec, je desknil z jezikom, pogladil si dolge rumene brke, pogledal po steklenici ter vzdihnil:
"Kaj takega pa že dolgo ne! — Toči, prijatelj, toči! — Bogme, tvoja gospica nevesta je vredna zlata! Moje odkritosrčno spoštovanje ji ostane večno!"
Adjunkt pa je natakal. In pil je.
"Kje pa imaš svojo obleko?" vpraša adjunkt.
"O, sem poslal že včeraj naprej po pošti do sestrične. Kdo bi vse vlačil s sabo! Še palica mi je odveč v tej vročini. Torej, na zdravje njeno in tvoje! — Kdaj pa bo pravzaprav ona ceremonija in kje?"
"Jutri ob enajstih v cerkvi kapucinski. — Toda pustiva to, pomeniva se še lahko po poti," odgovorj adjunkt nekam resno.
Adjunkt je bil danes povabil svojega sošolca koncipijenta, da ga spremlj v G., kjer mu bode jutri priča pri poroki.
Koncipijent je bil rad kaj nabitnega zvedel o prijateljevi nevesti, mučila ga je prav ženska radovednost. Toda adjunkt je bil v tej zadevi silno nezaupen in redkobeseden. Posebno danes se je videl koncipijentu tako resen, razmišljen in nedostopen, da se ga ni upal nadlegovati z vprašanji...
Druga steklenica se je nagibala h koncu, ko je bilo slišati, da je pridrdral pred hišo voz. Prijatelj sta se odpravila in molče stopala po stopnicah...
V veži je stala poleg stopnic drobna, srednjevelika deklica, bledikastega, podolgovatega obraza in kakor oglje črnih las ter globokih temnih, zelenkasto se bleščočih oči.
Bila je hčerka hišnega gospodarja.
Z desnico se je držala ob leseni držaj, ki je odlepal stopnice, a levica ji je igrala z belim, načičkanim predpasnikom. Videti je bilo, kakor bi čakala nalašč.
Ko je začela stopnje blizu sebe, je vztrepetala ter privzdignila glavo. Njeno oko se je vlažno zasvetlikalo ter vprašujoče zrla v adjunkta.
Ko je pa ta hitel mimo nje, je izpregovorila:
"Boj vam daj srečo, gospod adjunkt... vam in... in... vaši..."
Dalje ni mogla. Grlo se ji je hipoma gnisnilo, in iz njega se je izvil samo neki hlipajoč glas.
"Ze dobro, Anica, ze dobro. Hvala lepa," je siknil, adjunkt skoro nerazumno ter hitel proti vozu.
Ali tam s sedeža se je nehote še moral ozreti v vežo.
Anica je stala še vedno na prejšnjem prostoru ter zrla na voz.
V tem hipu sta potegnili konja.
Koncipijent je začuden pogledal adjunkta ter dejal:
"Čedno dekletce to!"
"Ah, budalost!... mečka gos!"
* * *
Častita bralka — ali je to začetek ali konec romana?

Dnevnik Enakopravnost

JE LAST SLOV. DELAVCEV, KATERI SO GA PRI CELI IZDAJATI ZA NAPREDEK SLOV. NASELBI NE V CLEVELANDU IN DRUGOD.

JE NAJBOLJ RAZŠIRJEN LIST v Clevelandu in oglaševanje v tem listu je uspešnejše kot v katerenkoli drugem listu. Trgovci naj upoštevajo delavski list, ker tudi oni so odvisni od delavcev. Zato naj oglašajo v listu, kateri je njih lastnina.

DRUŠTVA SE BODO POVZDIGNILA na članstvu, ako bodo oglašala v našem listu. Dokazano je, da je en sam oglas pripomogel, da so bile društvene prireditve polnoštevilno posetene.

TISKOVINE VSAKE VRSTE izdeluje naša tiskarna. Priporočamo društvom, trgovcem in posameznikom, da kadar potrebujete tiskovine izročite delo nam, ako hočete imeti isto lično izdelano in po nizki ceni.

DELAVCI NAJ VEDNO IN POVSOD podpirajo one, kateri podpirajo njih podjetje. Pri nakupovanju potrebščin naj povedo, da so videli oglas v "Enakopravnosti".

"ENAKOPRAVNOST" KOT DNEVNIK, bo vedno deloval za koristi in povzdigo slov. naroda, v kulturnem ali gospodarskem oziru. Ako se niste naročili, se naročite takoj, ker dolžnost napram samim sebi vas veže, da podpirate ono, kar je v vašo korist.

"ENAKOPRAVNOST" bo v sporih med delom in kapitalom, vedno na strani delavstva. Ne bo se vas izdalo, kot to napravijo listi, katere lastujejo privatniki. Naš napredek je v vašo korist, zato je potrebno, da podpiramo eden drugega.

Ameriško -- Jug. Tiskovna Družba

Princeton 551. 6418 St. Clair Ave.

Sezite po knjigi

Razkrinkani Habsburžani

katero je izdala Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
Knjigo je spisala grofica Larich, bivša dvorna dama na Dunaju.
V knjigi opisuje vse podrobnosti vladajoče habsburške klike, kakor tudi smrt cesarjevega Rudolfa.
Knjiga je jako interesantna in priporočamo rojakom, da si jo takoj naročijo.
Cena knjige je samo 60c

Vabljeni ste na Maškeradno Veselico katero priredi dr. "Združene Slovenke" št. 23 SDZ. v Kunčičevi dvorani 10. februarja, 1923 Vstopnina 25. Začetek ob 6 uri zvečer

SLAD IN HMELJ
Akó hočete meti izvrstno domače pivo pridite k nam. ker pri nas dobite vedno najboljši slad in hmelj. Zatorej poskusite in gotovo boste postali naši odjemalci. Mi imamo posebno pozornost na slad in hmelj ter ga hranimo vedno v najboljšem stanju, ker to je edini pripomoček za dober vseh.
Pri nas dobite vsakovrstne steklenice, lončene posode, zapiralne stroje, zamaške in sploh vse potrebščine. Večja naročila se dovažajo na dom.
ANTON DOLGAN
Phone Wood 507-M 15617 WATERLOO RD.

Dvajset let izkušenj
Na stotine ljudi je sedaj na potu k zdravju in veselju, medtem ko so bili preje vedno bolelni, slabi in obupani. Na stotine se jih zahvaljuje dr. Kenealy, ker jim je vrnil zdravje. Ne glede, kaj je vaša bolezen ali kako stara je že, pridite k dr. Kenealy. Dal vam bo isto vestno, pazno pozornost in znanstveno zdravljenje, kot mnogim bolnikom, ki so prišli v njegovo oskrbo v preteklosti. Denarne zadeve naj vas ne odvračajo, da bi ne dobili potrežbe špecialista. On računa za svoje delo tako zmerno, da zmore njegovo zdravljenje vsakdo, ki trpi na kaki bolezni. Urad ima že leta in leta na istem kraju.
Uradne ure: od 9. dop. do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. dop. do 1. pop.
Dr. KENEALY - DRUGO nadstropje
647 Euclid Ave., Cleveland, Ohio, Republic Building.
Zapadno od Star gledališča, Vshodno od Guardian banke.

Clevelandske novice.

— Led se je udril. Včeraj bi bila v Erie jezeru kmalu utonila dva moška drsalca. Od drsališča na Rocky Riverju sta se podala na jezero in ko sta se pridrsala kakih par sto čevljev, se je ledena skorja nenadoma podala in oba sta izginita iz površja. Na srečo so zapazili nesrečo člani Cleveland Yacht kluba in trije so riskirali svoja življenja, da so ju potegnili iz vode.

— Sinoči je obtožila policija Vito Vassecla, njegovo ženo in dva druga moška umora Antonio Sciascia, ki je bil najden v četrtek zjutaj ustreljen v bližini Ergehill in Overlook ds. Umorjeni je stanoval pri omenjeni dvojici in kot se je zvedelo sedaj, je bil umor izvršen iz ljubosumnosti. Sciascia je baje prišel dvoriti Vassarellovi ženi in ona je o tem možu povedala. Ta je dobil na svoj roko par prijateljev ter napravil načrt, da spravi Sciascia s poti. Sciascia je bil z avtomobilom peljan na kraj, kjer je bil ustreljen v navzočnosti Vassarellove žene in njenega otroka.

— Predznanost. Neki mož, ki je dal na policijski postaji svoje ime kot Samuel S. Hunt iz Greenfield, Mich.

— V soboto je preminul eden izmed najstarejših in dobro poznanih clevelandskih gradbenih kontraktorjev 73-letni Andrew Dall. Umril je na svojem domu, 3079 Euclid Heights Boulevard, Cleveland Heights.

je ukadel v Akronu neki avtomobil, potem je bil pa še toliko drzen, da je skušal pobegniti sinoči od gasolinke postaje na 2460 Superior Ave. ne da bi plačal za gasolin, katerega je naročil poln tanka. Ker pa se je podal prodajalec v avtomobilu za njim in ga dohitel na W. 67 St. in Detroit Ave. se mu je prišlo na sled tudi glede tatvine avtomobila. Preiskava je namreč dognala, da je avtomobil last Roya Wise iz Akrona. Hunt je priznal, da je ukradel avtomobil zadnji petek. Odveden bo v Akron, kjer se ga ho sodilo.

— Nocoj se vrši v S. N. Domu redna mesečna seja dram dr. "Ivan Cankar." Člane se pozivlja, da se je vdeležijo v čim obilnejšem številu.

— Ustreljen v otročariji. Brata John 9, in James Jones, 12, sta bila v soboto sama doma, kajti mati in oče delata v tovarni. Spomnita se, da bi se rada igrala "cow boyse." John je prevzel ulogo hudobnega "cowboya," James pa šerifa, ki ga hoče aretirati. Da uprozerita igro čim resničnejše, sta si poskajala očetov revolver, katerega je imel James — šerif. Pri "aretaciji" je James petelina, nameril na "cowboya" in sprožil. S kroglo v glavi se je zgrudil "cowboy" Johnie na postelji. Bil je smrtno zadet. Neka oseba, ki je šla mimo, je čula strele in pozvala policijo, ki je odnehala ranjenega dečka v bolnišnico. Toda prizadevanje najboljših zdravnikov ni moglo ohraniti dečka pri življenju.

— V soboto zvečer sta prišla v mesnico Charles F. Kuentza, 1969 W. 58. St. dva bandita ter zahtevala, naj jim izroči denar, v avtomobilu zunaj pa je čakal tretji, da ju odpelje, kadar izvršita svoj posel. Mesar je velel svojemu sinu, naj gre po revolver, ta pa je mesto tega pograbil mesarsko sekirko, in jo vrge proti enemu izmed banditov. Tedaj tudi bandita nista več pomišljevala ter sta pričela streljati. Sin je bil zadet od dveh krogelj; ena ga je oprasnila po glavi, druga pa mu je šla skozi desno roko. Ko pa je prišel na pozorišče z revolverjem mesarjev bratranec, sta se bandita urnih korakov poslovila. Oba bandita sta bila visokih postav, ter stara okrog 32 let. Tako ju je opisal Kuentz policiji.

— Ko sta se pripeljala včeraj zgodaj zjutraj Harry Bach in njegova žena domov, 12002 Saywell Ave., sta ju napadla v garaži dva maskirana bandita ter ju o-

ropala za \$3,000 v zlatini in denarju. Njemu so vzeli \$380 v denarju in biserni prstan, vreden \$1,200, njej pa dva biserna prstana, od katerih je eden vreden \$1,000 eden pa \$500. Odpeljala sta v Bachovem avtomobilu, ki je bil najden kasneje na E. 91. St.

— Danes bo župan Kohler prvič po dveh tednih boleznih zopet v svojni uradu.

— V Huntingdonu, West Virginia sta bila prijeta dva bandita. John Kmetz in Louis Eiben po imenu. Iki sta baje ona slovita roparja, ki sta okrog Božiča terorizirala clevelandske lekarne ter jima je policija dala ime "Mut in Jeff," ker je eden zelo velik, drug pa majhen. — Clevelandski prosekutor Stanton zahteva od oblasti West Virginije, da se bandita vrne v Cleveland, toda če se bo to napravilo, se že ne ve, kajti izročitev kake osebe iz ene države v drugo je mogoča le z governerjevimi dovoljenjem. Na poti proti West Virginiji sta zlikovca izvršila en rop tudi v Chillicothe, O., vsled česar se ne ve, da li ju bodo westvirginjske oblasti izročile tja ali v Cleveland za prvo obsodbo.

— Nocoj se vrši v S. N. Domu redna mesečna seja dram dr. "Ivan Cankar." Člane se pozivlja, da se je vdeležijo v čim obilnejšem številu.

Napoleon in Jugoslavija.

— Ceprav francoska vlada ni bila priljubljena in je tu pa tam nezadovoljstvo rodilo upore, moramo ipak poudariti, da je spomin na to dobo ostal dober. Zakaj bila je plodna doba. Iz zasebnih dopisov je govornik navajal, kako so se jelo že plesti osebne simpatije med Francozi in Jugoslavlani v onih časih. Ako so prvi gledali po svoje, ne pozabimo, da je tudi v Gunduličevem "Osmamu" Aleksander Veliki nazvan "Srbljanin".

— Iz številnih slikovitih podrobnosti Haumantovega zanimivega predavanja, ki naj prej ali slej razjirjeno zagleda beli dan, hočem oteči tole zgodbo. V Karlovcu so francoski častnik s Hrvti pri pojedini. Sluga pobere rabljene kročnike izpred gostov, le pred francoskim oficirjem ga ne vzame. Domačin opozori strežaja na njegov posel. Ta pa se odreže: "Gospod pravi, da ga kar sam obliže". Nastala je vesolost, ko se je izvedelo, da se je prizadeti polkovnik vnaprej vladno zahvalil po svoje za strežbo: bien oblige (hvala lepa).

— Na popoldanski čajanki v Unionu je g. Zupančič v dobrodošlici preprosto in prisrčno podčrtal lepo potezo v Haumantovem značaju: očetovsko skrb za mladino. Tudi za jugoslovansko mladino. Slavljenec se je zgovorno odzval in zaključil, če ne v istih besedah pa vsaj v smislu Vodnikove. Lirije Oživljene: Jugoslavija pristan Evropski naj bo.

DR. GRANT VZTRAJA.

— (Dolje za 1. stran) bi ponajljaj stare reči kot kaka papiga. Jaz sem postal duhoven, ker sem bil prepričan, da se mi tako nudi največja prilika, da storim največ dobrega za človeštvo. Jaz si predusem prizadevam povečati duševni razgled človeštva. Jaz se ne zanimam za zgradbo kakih posebnih svojih cerkvenih dogem. Moj namen je definitivni, napraviti hočem namreč cerkev široko in veliko, ne kaj imenitnega in dobrega za svet in človeštvo. Glavna teškoča s cerkvijo je bila, da si je vedno prizadevala združiti človeštvo s cerkvenimi doktrinami in disciplino, ki je arhaična. To je nesmiselnost."

— Za primer je nato dr. Grant navedel biblijsko povest "o padcu človeka v raj" Nobeni inteligentni človek danes več ne veruje v istinitost te zgodbe, je dejal dr. Grant.

NAŠI ZASTOPNIKI.

- Potovalna zastopnika, Michael Kraiz in Tony Ogrin. Krajevni zastopniki za državo Ohio. Za Cleveland, Euclid in Nottingham, O.: John Renko. Za Collinwood in Noble, O.: Anton Jankovič. Za West Side: Andy Kljun. — Za Newburg: Vincent Bubič. Gaspar Logar, Niles, O. Jos. Sankar, West Park, O. Laurich Silvester, Barberton, O. Frank Cesnik, Warrensville, O. Tony Ogrin, Conneaut, O. Louis Koželj, Lansing, O. Joe Hribarnik, Glencoe, O. Košir Frank, Akron, O. Vincent Jereb, Kenmore, O. Math Leskovec, 35 Smithsonian St., Girard, O. Max Kragelj, 1819 E. 33rd St., Lorain, O. Thos. Mrcina, Box 16, Power Point, O. Paul Jlovat, Box 275, Blaine, O. Valentin Verhovec, R.F.D. 2, Box 45, Rayland, O. Za Pennsylvanijo: Gnuš Math., R. 1, Box 310, McClellandtown, Pa. Joe Merše, Box 248, Meadowlands, Pa. Mike Pavšek, R.F.D. 3, Irvin, Pa. Louis Hribar, Bessemer, Pa. Andrew Vidrih, Johnstown, Pa. Rudolf Gorjup, Moon Run, Pa. Anton Sinčič, Farrell, Pa. Georg Plešničar, Onalinda, Pa. Frank Havnj, Whitney, Pa. Louis Tolar, Imperial, Pa. Anton Jerich, Lloydell, Pa. John Branstetter, Yukon, Pa. Paul Weis, Casselman, Pa. John Turk, Claridge, Pa. Frank Baznik, St. Mary, Pa. Anton Kovačič, Irvin, Pa. Martin Koroschetz, Johnstown, Pa. Vincent Jeršev, North Bessemer, Pa. Mike Jerina, West Newton, Pa. Bavdek Frank, Dumio, Pa. Mišmaš Joe, Pleasant Unity, Pa. Zupančič Tony, Martin, Pa. Kovačič Anton, Export, Pa. Thomas Oblak, Manor, Pa. Jos. Cveibar, Sharon, Pa. Louis Lindich, 616 May St, Waukegan, Ill. Jakob Mihavec, Box 22, Vandling, Pa. Math Kos, Box 227, Cudv, Pa. Martin Spollar, Box 111, Chesnut Ridge, Pa. Jakob Skok, Box 63, James City, Pa. Anton Zornik, Herminie, Pa.

MALI OGLASI

UGODNA PRILIKA. Proda se prodajalna za mehke pijače, cigare in cigarete na dobrem in prometnem prostoru. Naslov se poizve uradu tega lista.

ISČE SE DEKLE ZA OPRAVLJATI HIŠNA DELA. Naslov se poizve pri upravi tega lista. (29)

OPREMLJENA SOBA ZA 1 FANTA, KOPALIŠČE IN FLEKTRIKA, SE ODDA NA 7112 LACHYEAR AVE (28)

DEKLE DOBI STALNO SLUŽBO; \$40 na mesec in tudi več. Vpraša se po 5. uri zvečer. 1045 E. 61 Str. (31)

LEPA PRILIKA za Slovenca, ki želi kupiti domačijo. Hiša hlev in 11 lotov skupaj. Proda se prav po nizki ceni. Nahaja se v Euclid Village. Natančnosti se poizve pri John Melved, 783 Bliss Road. (36)

Izredno poceni

Hiša za 2 družini, 8 sob, 2 kopalnice: lot 40x140 blizu E. 140. Str. Cena \$5,000.00; lot ali mortgage se vzame kot delno vplačilo.

Moses Realty Co.

15505 Waterloo Rd. EDDY 7841 WOOD 370-R

Don't Fuss With Mustard Plasters

Musterole, made of pure oil of mustard and other helpful ingredients, does all the work of the old-fashioned mustard plaster — without the blister. Musterole usually gives prompt relief from bronchitis, sore throat, coughs, colds, croup, neuralgia, headache, constipation, rheumatism, sprains, sore muscles, bruises, and all aches and pains. It may prevent pneumonia. All druggists — 35c and 65c jars and tubular hospital size \$3. Better than a mustard plaster.

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOST"

- Druge države: Sterk Frank, Ringo, Kan. Debeljak John, Aurora, Minn. Krall Joseph, Pueblo, Colo. John Virant, Salida, Colo. Blatnik Frank, Walsenburg Colo. Otto Majerle, Eveleth, Minn. Louis Vesel, Gilbert, Minn. Herman Perehlin, Little Falls, N. Y. L. Skube, 28 Broadway St., Golvanda, N. Y. Math Lipovšek, Blanford, Ind. Joseph Lustek, Pursglove, W. Va. Thomas Reven, Volby Grove, W. Va. Frank Novak, Dodson, Md. Jakob Predikaka, Stanton, Ill. Frank Francelli, Brooks, W. Va. Frank Strmšek, Detroit, Mich. Frank Polanc, Box 103, Pierce, W. Va. Tomaž Cadež, Rock Springs, Wyoming. Butala Joe, 607 North Water St., Shelboyan, Wis. Frank Zaniker, Box 336, Oregon City, Ore. David Sušteršič, Box 624, Palsades, Colo. Matt Jamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo. John Ponikvar, 3309 — 4th Ave. Great Falls, Mont. John Držich, 2955 N. Robey St. Chicago, Ill. Petrich John, Box 238, Aurora, Minn. John Jackson, Box 162, Mullan, Idaho. Vsi gornji zastopniki so upravičeni nabirati nove naročnike in pobirati zaostalo naročnino dnevnik "Enakopravnost". Rojkom po naselbinah jih toplo poročamo in želimo, ko vas obiščejo, da se boste gotovo naročili ali pa plačali zaostalo naročnino. Naselbine kjer še nimamo zastopnikov in bi kdo želel prevzeti zastopstvo za naš list, naj plaša na spodnji naslov in mi mu bomo poslali potrebne listine ter druge podatke. Uprava "Enakopravnost" 6418 St. Clair Ave.

RAZPRODAJA SAMO EN TEDEN

Radi pomanjkanja prostora, hočemo prodati del našega blaga po jako nizkih cenah — po tovarniških ali še ceneje. Razprodaja se prične v ponedeljek 5. februarja in bo trajala do sobote.

Na razprodaji bo trpežno blago na jarde, predpasniki, bluze, svedri za moške, ženske in otroke.

Gospodinjje imajo priliko kupiti blago poceni za otroke, sebe in moža. Izkoristite ugodno priliko in nabavite si potrebščin, ker se boste prepričali, da za takšne cene še niste kupili.

ANTON GUBANC

16725 Waterloo Road TRGOVINA Z MODNIM BLAGOM.

A. F. SVETEK Co.

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V COLLINGWOOD.

Se priporočam cenjenemu občinstvu v slučaju nesreče ali smrti, da me pokličete ker bom gledal, da bom vsakomur dobro postregel.

Ambulanca in avtomobil za vse slučaje.

Podpirajte domače podjetje. 15220-26 Saranac Road.

O. S. Wood 44 Eddy 4031

Frank J. Lausche SLOVENSKI ODVETNIK

Uraduje po dnevi v svoji odvetniški pisarni 1039 GUARDIAN BLDG. Zvečer od 6:30 do 8. ure pa na domu. 6121 ST. CLAIR AVE. Cent. 710. Main 2927

JOHN L. MIHELICH, odvetnik

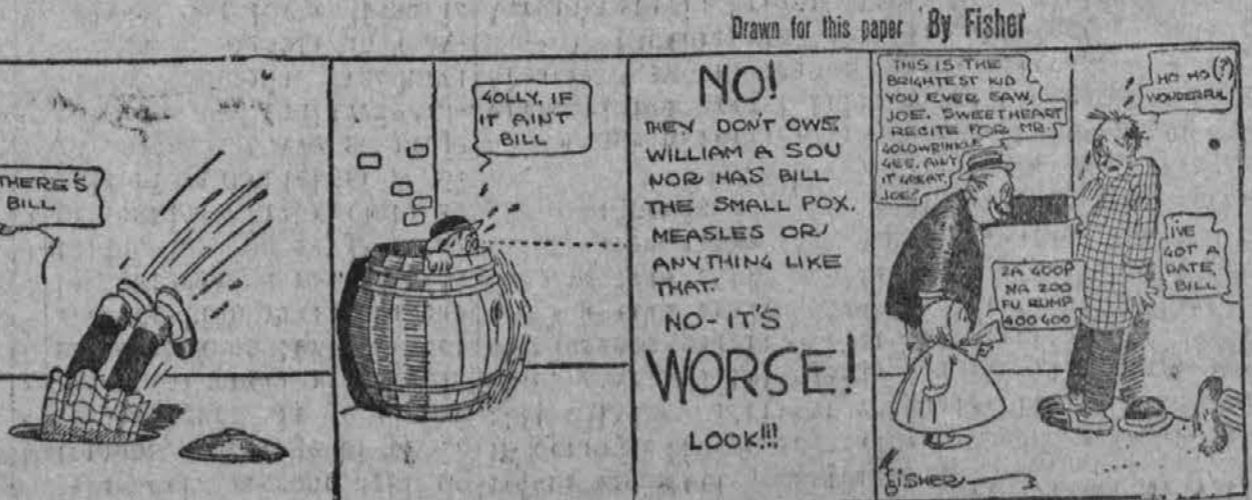
902 Engineers Building. Cleveland, Ohio. Podružnica: 6127 St. Clair Ave. Uradne ure: v mestu cel dan, na podružnici pa od 7. do 8. ure zvečer razun ob uredah. Stanovanje: 1200 ADDISON RD. Tel. Princeton 1938-R

DR. L. E. SIEGELSTEIN

Zdravljenje krvavih in kroničnih boleznih je naša specialiteta. 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St. Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 4. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

ZA OCARLJIVE OČI

Se navadite rabiti dnevno MURINE. To osvežujoča zimalna voda napravi oči, čiste, bliščeče in krasne! Enjoyable, Harmless. MURINE FOR YOUR EYES. Sold by all druggists. Write for Free Book: "How to Make the Eyes Beautiful!"

Advertisement for "V močvirju velemesta" (In the swamp of the metropolis) featuring a Roman soldier and a woman.